

- ΕΙΣΑΓΩΓΗ -

Η πτυχιακή εργασία με τον τίτλο «Τα Νεοκλασικά Σπίτια Της Πάτρας» αποτελεί το προϊόν μιας μελέτης εμβάθυνσης στην ιστορία της αρχιτεκτονικής του 19^{ου} και 20^{ου} αι. στην πόλη των Πατρών.

Κατά ένα πολύ μεγάλο μέρος της, επικεντρώνεται στην καταγραφή νεοκλασικών αστικών σπιτιών, εξετάζοντας την σημερινή τους κατάσταση, την χρήση τους τότε και σήμερα, τα υλικά κατασκευής τους και προπαντός τα μορφολογικά τους στοιχεία που τα κάνουν να ξεχωρίζουν -ιδίως σε μια σύγχρονη μεγαλόπολη όπως χαρακτηρίζεται η Πάτρα- ως μοναδικά στολίδια μιας άλλης εποχής πιο καλαίσθητης, πιο προσιτής, πιο ανθρώπινης.

Για να μπορεί όμως να γίνει όσο το δυνατό πιο κατανοητό το αντικείμενο της μελέτης μου –και ιδίως σε εμένα την ίδια- θεώρησα σκόπιμο να ξεκινήσω την ερευνά μου από την κατάσταση που επικρατούσε τόσο στον ευρωπαϊκό όσο και στον υπόλοιπο ελληνικό χώρο την συγκεκριμένη περίοδο.

Έκανα έτσι μια προσπάθεια να παρουσιάσω εφ' ενός την ιστορία της πόλης των Πατρών ώστε να εντοπιστούν τα «κατάλοιπα» της αρχιτεκτονικής των προηγούμενων περιόδων στην συγκεκριμένη περιοχή, αφ' ετέρου τις κοινωνικές και πολιτιστικές συνθήκες που επικρατούσαν στον ευρωπαϊκό χώρο, γιατί ως γνωστόν η αρχιτεκτονική είναι μια επιστήμη η οποία εξελίσσεται και μεταλλάσσεται στα πλαίσια όλων των παραπάνω.

Γίνεται αναφορά στο φαινόμενο του ελληνικού κλασικισμού γενικότερα, ακολουθώντας την πορεία του από την εμφάνισή του λίγο μετά την απελευθέρωση, έως και την παρακμή του κατά την τρίτη δεκαετία του 20^{ου} αι.

Επίσης εξετάζεται η αστική κατοικία και μερικών εκ των μεγαλύτερων πόλεων της Ελλάδας, γίνεται μια αναφορά στους αρχιτέκτονες, Έλληνες και ξένους που εισήγαγαν τον νεοκλασικισμό στην Ελλάδα, αλλά και τους τεχνίτες που εργάστηκαν για να τον εξαπλώσουν σε όλες σχεδόν τις πόλεις του νεοσύστατου κράτους.

Περιγράφεται ο τρόπος κατασκευής των κτιρίων, τα υλικά που χρησιμοποιούσαν αλλά και τα ιδιαίτερα μορφολογικά τους στοιχεία τα οποία ήσαν καίριας σημασίας για τον συγκεκριμένο ρυθμό.

Σε ξεχωριστό κεφάλαιο γίνεται μια καταγραφή των νεοκλασικών σπιτιών που σώζονται μέχρι σήμερα στην πόλη της Πάτρας.

Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο αριθμός των κτιρίων που κατατάσσονται στον κατάλογο των νεοκλασικών από το Υπουργείο Πολιτισμού και το Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. είναι αρκετά μεγάλος, για αυτόν τον λόγο επικεντρώθηκα στη καταγραφή αυτών που βρίσκονται στο κέντρο της πόλης.

Γίνεται όμως και μια συνοπτική αναφορά σε νεοκλασικά κτίρια που βρίσκονται σε εκτός του κέντρου περιοχές όπως στην Άνω Πόλη.

Κατά την διάρκεια της μελέτης μου συνειδητοποίησα ότι το θέμα είναι ανεξάντλητο και φυσικά έχει γίνει αντικείμενο μελέτης πολλών διακεκριμένων μελετητών με σημαντικό υπόβαθρο όσον αφορά την επιστήμη της αρχιτεκτονικής.

Το αποτέλεσμα της δικής μου εργασίας δεν μπορεί φυσικά να συγκριθεί με αυτές τις μελέτες –αφού μάλιστα το υλικό μου αντλήθηκε από αυτές- είναι όμως μια μελέτη που ενώ με δυσκόλεψε σε αρκετά μεγάλο βαθμό, ιδίως στο ξεκίνημά της, μου πρόσφερε πολύτιμες γνώσεις για την επιστήμη της αρχιτεκτονικής και με έκανε να γνωρίσω την ιστορία της πόλης που γεννήθηκα και ζω.

Τέλος θα ήθελα να ζητήσω κατανόηση για τις ελλείψεις που θα μπορούσε να εντοπίσει κανείς διαβάζοντας αυτήν την εργασία και να ευχαριστήσω την καθηγήτριά μου κα. Βαρελίδου Καλλιόπη για την πολύτιμη βοήθειά της και την συμπαράστασή που μου έδειξε στην προσπάθεια ολοκλήρωσης της εργασίας μου.

Ελένη Γ. Δημητρακοπούλου.

